

Jozo Kljaković ([Solin, 10. ožujka 1889.](#) - [Zagreb, 1. listopada 1969.](#)), [hrvatski slikar](#), [pisac](#), [ilustrator](#) i [karikaturist](#). Jedno od najvećih imena hrvatskoga slikarstva [20. stoljeća](#).^[2]

Rani život i školovanje

Jozo Kljaković je rođio se u Solinu 1889. godine kao najstarije od devetero djece u obitelji Nikole Kljakovića Šantića i Pavice Kljaković (rođ. Gašpić).^[3] U [Splitu](#) je pohađao Kraljevsku veliku realnu gdje je i maturirao [1908.](#) godine. Studirao je [matematiku](#) i [fiziku](#) na Mudroslovnom fakultetu u Zagrebu te arhitekturu na visokim tehničkim školama u [Pragu](#) (gdje paralelno uči slikarstvo kod [Vlaha Bukovca](#), 1908.) i [Beču](#).^[4] U Zagreb dolazi nakon Beča i učiti slikati u atelijeru [Franje Pavačića](#), profesora na Obrtnoj školi u Zagrebu.^[3] Zatim je na [Istituto delle belle arti](#) u Rimu, te kod [Ferdinanda Hodlera](#) u [Ženevi](#) (1917.), a u [Parizu](#) studira na [Académie Ranson](#), kod M. Denisa i M. Lenoira (uči fresko slikarstvo), [1920.](#) godine.

Srbija i Prvi svj. rat

Od [1912.](#) do [1915.](#) godine živi u [Srbiji](#).^[4] Izbjegavajući vojnu obvezu u [Austrougarskoj monarhiji](#), bježi u Srbiju gdje se zapošljava kao nastavnik crtanja te u tom svojstvu radi u [Zaječaru](#) i [Negotinu](#).^[3] [Prvi svjetski rat](#) zatječe ga u Srbiji i budući se nije mogao vratiti u Hrvatsku zbog kazne koja bi ga sustigla za izbjegavanje vojne obveze preko [Soluna](#) bježi u [Marseille](#) te kasnije odlazi u [Pariz](#) a potom u [Ženevu](#), gdje živi od [1916.](#) do [1918.](#) godine^[4] i gdje dočekuje kraj rata.^[3]

Nakon Prvoga svjetskog rata

Nakon Prvoga svjetskog rata doselio se u Zagreb. Bio je profesor na [Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu](#) (ALU) (1921.-1943.), gdje je predavao zidno i dekorativno [slikarstvo](#). Za zagrebačku Gradsku vijećnicu naslikao je sliku *Sukob Kaptola i Gradeca na Krvavom mostu* i umjesto honorara dobio je zemljište na Rokovu perivoju, gdje je sagradio obiteljsku kuću u koju će se [1929.](#) godine useliti zajedno sa suprugom Antonijom Kablar i sinom Krunoslavom.

Nakon [atentata najugoslavenskoga kralja Aleksandra I. Karađorđevića 1934.](#) godine, potpisao je tzv. *Zagrebački memorandum* skupine intelektualaca o prilikama u državi i prvim koracima da se one srede te [1937.](#) godine kao prijedlog za raspravu ustavni nacrt o preuređenju države u federativnom smislu radi rješavanja hrvatskoga pitanja.^[4] Bio je član Hrvatskoga društva umjetnosti i organizirao je izložbu *Polu vijeka hrvatske umjetnosti* koja je, [1938.](#) godine, održana u Domu likovnih umjetnosti kralja Petra u Zagrebu.^[3]

Drugi svj. rat i emigracija

[Drugi svjetski rat](#) zatječe ga u Zagrebu. Nekoliko mjeseci poslije uspostave [NDH](#) Kljakovića [ustaše](#) zatvaraju u Zagrebu. Uhićen je [11. studenoga 1941.](#) godine i bio je optužen kako je, zajedno s [Ivanom Meštrovićem](#), želio pobjeći prvo u [Italiju](#) a zatim u [Španjolsku](#) odakle bi otišao u [Švicarsku](#) te ondje djelovao protiv NDH i [sila Osovine](#).^[3] Jedno vrijeme provodi u zatvoru na Savskoj cesti gdje je bio zatvoren zajedno s [Ivanom Meštrovićem](#) a zatim je u kućnom pritvoru. Iz zatvora je pušten u veljači [1942.](#) godine na intervenciju brojnih osoba iz javnoga i političkog života. Njegova slika *Bičevanje* uvrštena je u hrvatsku selekciju za XXIII. Biennale u [Veneciji](#) 1942. godine, ali oputovati iz zemlje i napustiti kućni pritvor bilo mu je omogućeno tek početkom [1943.](#) godine, i to uz dopuštenje samoga [poglavnika](#) NDH, dr. [Ante Pavelića](#).^[3] Nakon dolaska u [Rim](#) ostaje u [političkoj emigraciji](#). U Rimu je bio dopredsjednik [Bratovštine sv. Jeronima za pomoć hrvatskim izbjeglicama](#). Boravio je u [Papinskom hrvatskom zavodu svetog Jeronima](#).^[5]

Nakon Drugoga svj. rata

Nakon Drugoga svjetskog rata ostaje u emigraciji. Ne željeći vratiti se u novonastalu državu [Jugoslaviju](#), zbog neslaganja s vladajućim režimom i političkom konstelacijom, odlazi, [1947.](#) godine, u [Buenos Aires](#).^[3] U Rim se vraća [1958.](#) godine gdje slika poznate freske u zgradi Zavoda sv. Jeronima. U Zagreb se vraća [1968.](#) godine te godinu dana kasnije umire.

Svoju kuću i djela, namještaj, knjige i [Kršinićeve](#) skulpture, [1969.](#) godine, darovao je gradu Zagrebu^[6].

Sahranjen je na zagrebačkome groblju [Mirogoju](#).^[7]

U umjetnikovoj kući, na Rokovu perivoju 4, u Zagrebu nalazi se Memorijalna zbirka Joze Kljakovića.^[8]

Djelo[\[uredi VE | uredi\]](#)

Detalj s freske Joze Kljakovića na [zagrebačkom](#) groblju [Mirogoj](#), prikazuje [Isusovo](#) polaganje u grob

Motivi su mu [religijski](#) i zavičajni, a slikao je i portrete istaknutih osoba. Naslikao je ciklus od 14 fresaka u [crkvi Sv. Marka u Zagrebu](#), u župnim crkvama u [Vranjicu](#) i [Dobroti](#), u memorijalnoj crkvi u [Biskupiji](#) kod [Knina](#), te u Trgovačko-obrtničkoj komori (s [Omerom Mujadžićem](#)) i Gradskoj vijećnici u Zagrebu. Bavio se i [karikaturom](#), [plakatom](#) i ilustriranjem knjiga. Izlagao je na mnogim skupnim izložbama u domovini i inozemstvu.

Književno stvaralaštvo[\[uredi VE | uredi\]](#)

Tijekom boravka u emigraciji također pisao je suvremenu prozu i objavljivao članke u iseljeničkim i emigrantskim listovima a posebno u *Hrvatskom glasu* i [Hrvatskoj reviji](#).^[9] U *Hrvatskoj reviji* surađivao je s člancima o Ivanu Meštroviću, don [Frani Buliću](#), [kardinalu Alojziju Stepincu](#), [splitskim](#) i [dubrovačkim](#) umjetnicima (1951., 1953.-55., 1960., 1962.-63.) te s likovnim priložima.^[7] Na poticaj prijatelja piše svoje uspomene te je [1952.](#) godine u Buenos Airesu objavio knjigu *U suvremenom kaosu: uspomene i doživljaji* a u Rimu [1961.](#) godine autobiografski roman *Krvavi val: isječak iz suvremenog života* u kojemu je, u epilogu, predskazao smrt [komunizma 1992.](#) godine.^[7]